

BETÆNKNING

Afgivet af Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

Vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at indføre lovgivning, der sikrer, at der maksimalt må være 18 elever i en folkeskoleklasse.

FremSAT af Demokraatits Inatsisartutgruppe

og

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte de nødvendige lov- og regelændringer, der afskaffer de obligatoriske centralt fastsatte skriftlige trintest i 3. og 7. klasse. Lov- og regelændringerne skal gennemføres, så de kan effektueres med virkning fra skoleåret 2027/28

FremSAT af Demokraatits Inatsisartutgruppe

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Nivi Heilmann Efraimssen, Inuit Ataatigiit, formand

Medlem af Inatsisartut Isak Johannessen, Naleraq, næstformand

Medlem af Inatsisartut Margrethe Thårup Andersen, Demokratiit

Medlem af Inatsisartut Karen-Marie Kyed Frederiksen, Demokratiit

Medlem af Inatsisartut Nivi Rosing, Inuit Ataatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen den 4. maj 2026 under FM2026 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Punkt 64 og punkt 143 førstebehandles i sammenhæng. Begge punkter er tæt relaterede og omhandler folkeskoleområdet.

Vedrørende FM2026/64

Forslaget har til formål at pålægge Naalakkersuisut at indføre lovgivning, der sikrer, at der

maksimalt må være 18 elever i en folkeskoleklasse.

Vedrørende FM2026/143

Forslaget har til formål at pålægge Naalakkersuisut at fremsætte de nødvendige lov- og regelændringer, der afskaffer de obligatoriske centralt fastsatte skriftlige trintest i 3. og 7. klasse. Lov- og regelændringerne skal gennemføres, så de kan effektueres med virkning fra skoleåret 2027/28.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Der var under forslagernes førstebehandling bred tilslutning til forslagene samt en omfattende drøftelse af folkeskoleområdet. Der blev særligt peget på nødvendigheden af at sikre de rette rammer for både elever og lærere. Endvidere blev behovet for at tilpasse folkeskoleområdet til grønlandske forhold fremhævet, og der var generelt enighed om, at det er blevet nødvendigt at justere folkeskolelovgivningen.

Vedrørende FM2026/64

Der blev udtrykt bekymring over udfordringer med rekruttering og personalemangel i både byer og bygder samt over forslagets økonomiske konsekvenser. Herudover blev det drøftet, at der også bør findes løsninger for klasser med færre end 18 elever. Det blev i den forbindelse fremhævet, at både forslagets fordele og ulemper bør afdækkes nærmere.

FM2026/143

Det blev understreget, at det er nødvendigt at dokumentere elevernes resultater med henblik på at kunne foretage løbende opfølgning. Endelig blev det fremhævet, at relevante interessenter og eksperter bør inddrages i det videre arbejde.

Naalakkersuisut fremsatte følgende ændringsforslag i forbindelse med punktets 1. behandling:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at nedsætte en bredt sammensat arbejdsgruppe med deltagelse af folkeskolens centrale interessenter. Arbejdsgruppen skal belyse mulighederne for en målrettet reduktion af klassekvotienter, hvor der er dokumenterede behov samt analysere og fremlægge forslag til en justering eller afskaffelse af de nuværende trintest, så de i højere grad understøtter læring og pædagogisk praksis. Arbejdet skal danne grundlag for eventuelle fremtidige lov- og regelændringer, og arbejdsgruppen skal fremlægge en redegørelse til EM2027.”

Siumut fremsatte følgende ændringsforslag i forbindelse med punktets 1. behandling:

“Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at nedsætte en arbejdsgruppe med deltagelse af centrale aktører, organisationer og kommuner inden for folkeskolen. Arbejdsgruppen skal undersøge mulighederne for at reducere klassestørrelser, hvor der er behov, herunder de pædagogiske og økonomiske konsekvenser, vurdere en mere fleksibel tilrettelæggelse af undervisningen samt analysere de nuværende prøver på de forskellige klassetrin med henblik på at styrke deres understøttelse af læring og pædagogisk anvendelse, og fremlægge forslag til justering eller afskaffelse. Arbejdet skal danne grundlag for fremtidige ændringer i lovgivning og regler, og der skal fremlægges en redegørelse. Fremlæggelsen skal blive fremlagt på EM27.”

På baggrund af ovennævnte forhold blev punkterne henvist til udvalgsbehandling i Kultur-, Uddannelse-, Forskning- og Kirkeudvalget.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Vedrørende FM2026/64

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagens begrundelse. Udvalget noterer sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslagens realisering til at være ca. 33,7 mio. kr. årligt.

Vedrørende FM2026/143

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagens begrundelse. Udvalget noterer sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver, at de økonomiske konsekvenser ved forslagens realisering ikke vil overstige et akademisk årsværk svarende til 500.000 kroner.

Udvalgets bemærkninger til forslaget

Forslagene omhandler fastsættelse af antallet af elever i en klasse og afskaffelse af trintest i 3. og 7. klasse. Begge forslag har til hensigt at forbedre elevernes læring og lærernes mulighed for at sætte fokus herpå.

Vedrørende FM2026/64

Udvalget noterer sig, at Naalakkersuisut anerkender de pædagogiske fordele, der kan være forbundet med mindre klasser, og ser positivt på en udvikling i retning af lavere klassekvotienter. Det bemærkes, at store klassestørrelser er koncentreret i de større byer – særligt i Nuuk, og at de fleste skoler i resten af landet har klassestørrelser på 18 elever eller

derunder. Det bemærkes samtidig, at kommunalbestyrelserne allerede har mulighed for at fastsætte lavere klassestørrelser, men at der ikke er fastsat et entydigt loft på 18 elever.

Ved vedtagelse af Naalakkersuisuts ændringsforslag vil en arbejdsgruppe belyse mulighederne for en reduktion af klassekvotienten de steder, hvor der er et dokumenteret behov.

Vedrørende FM2026/143

Udvalget noterer sig, at de obligatoriske trintest i praksis i vidt omfang anvendes som måleredskab og som grundlag for sammenligning mellem skoler og over tid, hvilket kan medføre et øget fokus på måling frem for læring. Udvalget noterer sig samtidig, at Naalakkersuisut vil lade resultaterne fra Public Expenditure Review (PER-rapport) på uddannelsesområdet indgå i tilrettelæggelsen af eventuelle fremtidige lov- og regelændringer på folkeskoleområdet.

Ved vedtagelse af Naalakkersuisuts ændringsforslag vil lov- og regelændringer ikke træde i kraft med virkning fra skoleåret 2027/28, men der vil i stedet blive fremlagt en redegørelse til EM2027, som vil danne grundlag for eventuelle fremtidige lov- og regelændringer.

Generelt

Udvalget bemærker, at Naalakkersuisuts ændringsforslag er mere målrettet konkrete problemstillinger om klassekvotienter og trintest, mens Siumuts ændringsforslag anlægger en bredere tilgang ved også at inddrage undervisningens tilrettelæggelse samt de økonomiske og pædagogiske konsekvenser. Udvalget finder derfor, at Naalakkersuisuts ændringsforslag i højere grad sikrer et klart og operationelt fokus for arbejdsgruppens videre arbejde.

Udvalget vurderer, at den i Naalakkersuisuts ændringsforslag foreslåede redegørelse udgør et relevant grundlag for det videre arbejde med at belyse mulighederne for reduktion af klassekvotienter og forslag til afskaffelse af trintest.

Udvalgets indstillinger

Vedrørende punkt 64

- Et flertal i udvalget bestående af Demokraatit og Inuit Ataqatigiit indstiller Naalakkersuisuts ændringsforslag til vedtagelse.

Vedrørende punkt 143

- Et flertal i udvalget bestående af Demokraatit og Inuit Ataqatigiit indstiller Naalakkersuisuts ændringsforslag til vedtagelse.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Nivi Heilmann Efraimsen
Formand

Isak Johannessen
Næstformand

Margrethe Thårup Andersen

Karen-Marie Kyed
Frederiksen

Nivi Rosing